गोपितौराज्ञापालितौ ॥२०॥ चतुर्विधंमुक्तममुक्तंमुक्तामुक्तंमंत्रमुक्तंचेति मुक्तंबाणादि अमुक्तंखड्गादि मुक्तामुक्तंसोपसंहारमस्त्रं निरुपसंहारमस्त्रंमंत्रमुक्तं यद्वा शस्त्रंअस्त्रंप्रत्यस्त्रंपरमास्त्रंच यद्वा आदानंसंधानंविमोक्षःसंहारश्च ॥२१॥२२॥२३॥ विनयेप्सयाशिक्षेच्छया ॥२४॥२५॥ अदेवसत्वःनास्तिदेवस्येवसत्वंसामर्थ्यंयस्यसः ॥ २६॥२७॥२८॥२९॥३०॥३१॥३२॥३३॥ सइति ततःपूर्वमेवापुतामितिसं

तस्मात्तयोर्नामचक्रेतैर्देवसमहीपतिः॥ गोपितौगौतमस्तत्रतपसासमविंदत ॥ २० ॥ आगत्यतस्मैगोत्रादिसर्वमाख्यातवांस्तदा ॥ चतुर्विधंधनुर्वेदंशास्त्राणिविविधानिच ॥ २१ ॥ निखिलेनास्यतत्सर्वंगुह्यमाख्यातवांस्तदा ॥ सोचिरेणैवकालेनपरमाचार्यतांगतः ॥ २२ ॥ ततोऽधिजग्मुःसर्वेतेधनुर्वेदंमहारथाः॥ धृतराष्ट्रात्मजाश्चैवपांडवाःसहयादवैः॥ २३ ॥ वृष्णयश्चनृपाश्चान्येनानादेशसमागताः॥ वैशंपायनउवाच विशेषार्थीततोभीष्मःपौत्राणांविनयेप्सया॥ २४ ॥ इष्वस्त्रज्ञान्पर्यपृच्छदाचार्यान्वीर्यसंमतान्॥ नाल्पधीर्नामहाभागस्तथानानस्त्रकोविदः॥ २५॥ नादेवसत्वोविनयेत्कुरूनस्त्रेमहाबलान्॥ इतिसंचिंत्यगांगेयःसदाभरतसत्तमः॥ २६॥ द्रोणायवेदविदुषेभारद्वाजायधीमते ॥ पांडवान्कौरवांश्चैवददौशिष्यान्नरर्षभ ॥ २७॥ शास्त्रतःपूजितश्चैवसम्यक्तेनमहात्मना॥ सभीष्मेणमहाभागस्तुष्टोऽस्त्रविदुषांवरः॥ २८॥ प्रतिजग्राहतान्सर्वान्शिष्यत्वेनमहायशाः ॥ शिक्षयामासचद्रोणोधनुर्वेदमशेषतः॥ २९॥ तेऽचिरेणैवकालेनसर्वशस्त्रविशारदाः॥ बभूवुःकौरवाराजन्पांडवाश्चामितौजसः॥ ३० ॥ जनमेजयउवाच कथंसमभवद्द्रोणःकथंचास्त्राण्यवाप्तवान् ॥ कथंचागात्कुरून्ब्रह्मन्कस्यपुत्रःसवीर्यवान् ॥ ३१ ॥ कथंचास्यसुतोजातःसोऽश्वत्थामाऽस्त्रवित्तमः ॥ एतदिच्छाम्यहंश्रोतुंविस्तरेणप्रकीर्त्तय॥ ३२॥ वैशंपायनउवाच गंगाद्वारंप्रतिमहान्बभूवभगवानृषिः ॥ भरद्वाजइतिख्यातःसततंसंशितव्रतः॥ ३३ ॥ सोऽभिषेक्तुंततोगंगांपूर्वमेवागमन्नदीं॥ महर्षिभिर्भरद्वाजोहविर्धानेचरन्पुरा॥ ३४॥ ददर्शाप्सरसंसाक्षाद्घृताचीमाप्लुतामृषिः॥ रूपयौवनसंपन्नांमदहृतांमदालसां॥ ३५॥ तस्याःपुनर्नदीतीरेवसनंपर्यवर्तत॥ व्यपकृष्टांवरांदृष्ट्वातामृषिश्चकमेततः॥ ३६॥ तत्रसंसक्तमनसोभरद्वाजस्यधीमतः॥ ततोऽस्यरेतश्चस्कंदतदृषिर्द्रोणआदधे॥ ॥ ३७॥ ततःसमभवद्द्रोणःकलशेतस्यधीमतः॥ अध्यगीष्टसवेदांश्चवेदांगानिचसर्वशः॥ ३८॥

बंधः अंगलग्नवस्त्रांविवृतांगींददर्शेतिभावः सार्धः ॥३४॥३५॥३६॥ द्रोणेद्रोणकलशाख्येयज्ञियपात्रविशेषे ॥३७॥ यतोद्रोणकलशेऽभवत्ततोद्रोणइतिनामनिर्वक्ति ततइति ॥ ३८ ॥

*कृपः कृपीचेति

Digitized by Google